

Svumu í miðjarðarhavs- hita við jøkulsjaðara

Átta føroyskir skótar hava luttikið á rannsóknarferð á gosfjallaøki í Íslandi. Í fimm dagar gingu teir góðar 100 km í oyðulendi

— Gonguferðin var frálík og Ísland er eitt frálíkt land at ferðast í — stórsligið, vakurt og spennandi — ja, so hugtakandi, at vit hava hugsað um at skipa fyri eini longri Íslandsferð um eini tvey ár.

Soleiðis tekur Høgni Joensen til orða. Hann var leiðari fyri teir átta føroysku skótarar, sum hava luttikið á eini granskingarferð á gosfjallaøkinum við Askju í Íslandi.

Og hvør trýr ikki orðunum hjá Høgna, tá hann greiðir frá, at skótarnir svumu í svávulsroyki í gosfjallaopinum 100 metrar frá tromini á Askju. Í vatni til stæddar sum helvt av Leynarvatni, har hitastigini á miðjum vatni vóru 60.

Drúgvur fyrireikingar

Men tað er ikki bara at siga tað, at gera eina slíka ferð — tá gingið verður við fullum upppakningi einar 20–25 kilometrar um dagin.

Skótarnir fóru undir at fyrireika túrin fyri einum ári síðani. Tá var Høgni í Íslandi og setti seg inn í projektið.

Tað stóð øllum skótaliðum í Føroyum í boði at senda luttakarar, men tá skótar, vóru bert átta skótar úr SSB og STS

hugaðir fyri túrinum. Og hetta seinasta árið hava teir fyrireikað seg.

Teir hava gingið longri og styttri túrar nær um hvørt vikuskifti. Teir hava funnið fram til ta røttu útgerðina — ryggsekkir, tjöld, klæðir, gonguskógvar o.s.fr. — og roynt hana teir hava sett seg inn í íslensku viðurskifti: jarð- og livfrøði, vakstrar- og djóralív, íslenska málið, søgu og mentan.

Vulcan Projekt Ísland 1978

Talan var ikki um eina vanliga skótaferð við legum og tilikum, men um eina granskingarferð við luttøku av eldri skótum úr øllum Norðurlondum.

Tað er Bandalag Íslenskra Skáta, sum hevur staðið fyri ábyrgdini og tiltakið er skipað saman við Nordisk Vulcanologisk Institut.

Høgni greiðir frá, at endamálið við gongutúrinum var at kanna økið við Mývatn. Askju og niðan móti Vatnajökuli. Hetta staðið var valt, tí vitanin er lítil um vøkstur, djóralív og landslag. Uppgávan var tí m.a. at rætta á kortunum áir, hæddarstríkur o.a.

Alt tilfarið skal nú savnast, eini størri frágreiðing, sum kemur Vul-

canologisk Institut og teimum einstøku skótunum til góðar.

Ferðast í smáum bólum

Sjálv gonguferðin vardi í fimm dagar og fór fram í størsta lavaøkinum Óðáahraun í landnyrðingshorninum av landinum.

Gingið varð ikki í felag, men harafturimóti í smáum bólum við 4–5 luttakarum í hvørjum. Fimm slíkir bólkar vóru skipaðir í einum liði. Luttakarnir vóru 125 tilsamans. Soleiðis vóru tað fimm lið. Hvørt liðið hevði sitt øki og sína rutu at granska.

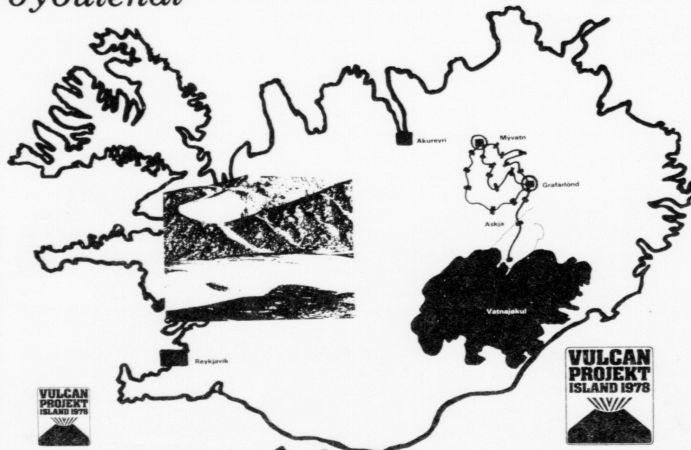
Bólkarnir vóru tjóðskaparliga blandaðir. Við hvørjum bólki vóru tveir triggir ferðaleiðarar og ein kónur íslending.

Turrlagt

Eftir at hava gjørt tær endaligu fyrireikingarnar í tveir dagar í støðulegum við Mývatn, har tað ikki var tespiligt at vera vegna teir nógvu mýggjabitarar, varð farið á túrin.

Umframt at hvør skóti hevði sitt viðfari — eini 15–20 kilo — at bera, vóru teir eisini noyddir at hava vatn og mat við sær.

— Í stórum parti av økinum var ikki vatndropi at finna. Nakrir av bólkunum

Luttakarar sova á berajólum

um vóru tí noyddir at grava fram kava undan sandinum fyri síðan at bræða hann og fylla vatnið í leið. So tað er ikki sum í Føroyum, har ein kelda er í hvørjum gili, sigur Høgni.

Kort og kumpass at líta á

Vanliga gekk hvør bólkur einar 10 tímar um dagin. Men tó ikki út í eitt. Bólkarnir, sum høvdu hvør sína rutu, steðgaðu upp fyri at kanna og savna saman tilfar.

— Einasta, vit høvdu at líta á viðvíkjandi sjálvari rutuni var kortið og kumpassin, tí vegir vóru eingir, men tað var ikki altíð so lætt, tí kortini vóru ógvuliga misvisandi. Hæddarstríkur vóru ikki merktar. Somuleiðis við áum. Og tað sum vit kalla fjøll, sást ikki á kortinum,

greiður Høgni frá og heldur fram:

— Um kvøldarnar møttust allir bólkarnir í hvørjum liði og ótu ta seinastu máltíðina. Aftaná hugnaðu vit okkum. Hetta vóru hugnaligar og ógloymandi leitur. Sóln fór ongantið heilt niður og í sólarlóðanum — framm-anfyri legubálinum —

sótu vit og sungu afturvíð guitar- og floytuspeili, prátaðu og greiddu frá dagsins hendingum.

— Tað var heitt um dagin, men kalt um náttina — heilt niður móti 0 stigum. Ikki var lætt altíð at seta tjöldini upp, tí tað var bert eyrir at seta seg á og pløkarnir stóðu ikki í.

Svumu í heitum keldum

Tveir av teimum føroysku skótunum luttóku á tí rutuni, sum gekk niðan á Vatnajökul.

Undan jökulinum runnu heitar keldur og her var møgult at svimja í miðalhavshita í hesi veldugu náttúruni.

Teir ymisku skótarnir hava upplivað hvørt av sínum. Nakrir vóru fergaðir yvir um Jökulsá í smáum gummibátum, har hon var 50 metrar til

Tvey gongufólk í eyðkendum landslagi

Her verða skótar ferdir yvir um Jökulsá í gummibáti